

SLOVINSKÝ OBČASNÍK

1

Ročník IX.

marec 2013

Nepredajné

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA

Nový rok sa prehupol do svojej druhej štvrtiny a konečne po dlhej zime prichádza jar. Prežili sme síce krásnu zimu bohatú na sneh, ale aj veľa starostí a povinností. Nebolo to ľahké obdobie na údržbu našich ciest a chodníkov. Týmto sa chcem úprimne poďakovať firmám a občanom, ktorí nám pomáhali zvládať túto neľahkú situáciu s takou bohatou nádielkou snehu. Počasie počas zimy nám ukázalo svoju nepríjemnú tvár, stále sa meniace teploty nám spôsobovali neustále roztápanie a zamrzanie snehu a tak vznikali nebezpečné ľadové plochy. Ale už tu máme slniečko, ktoré túto snehovú nádielku premenilo na naplnené korytá našich potokov. Myslím si, že každý z nás s obavami očakával, že s príchodom jari začnú aj problémy s povodňami ako sme to často pozorovali v televíznych novinách. Ale našťastie sa tak nestalo. Sneh sa pomaličky roztopil a bohužiaľ, namiesto snežienok mám vykuklo s popod neho kopec odhodnených už nepotrebných vecí – odpadkov. Skúsme sa zamyslieť sami nad sebou, na jednej strane sa sústavné sťažujeme koľko je okolo nás neporiadku, ale spýtam sa. Koho je ten neporiadok? Bohužiaľ musím odpovedať že náš! Nie môj alebo tvoj. Je náš! Stále počúvam, že obecny úrad sa nestará o poriadok v obci, že verejnoprospešný pracovník nechodia a neupratujú. Veru chodia a upratujú a musím povedať, že majú plné vrecia odpadu keď idú cez obec. No občas neverím vlastným očiам keď sa po tomto

úseku prejdem, kde v jeden deň upratali a na druhý deň sú tam zas odpadky. Upratné kanály a autobusové zastávky ako by boli magnetom na odpadky a volali „VYHOĎ MA!“ Chcem Vás poprosiť: „Správajte sa k našej obci tak ako by to bol náš dvor, veď

z najväčších problémov je voľný pohyb psov v našej obci. Je veľmi nezodpovedné a povedala by som, že až odsúdenia hodné ak sa majiteľ nestará o svojho psa. Potulujú sa po obci a ohrozujú občanov. Je veľa sťažností, ale problém je identifikovať psa, získať fotografie ako dôkaz o voľnom pohybe psa alebo svedka, ktorý potvrdí túto skutočnosť. Mnohí z vás sa sťažujú na túlavých psov, tak preto si vás dovoľím poprosiť o spoluprácu hoci viem, že nie je to vôbec jednoduché. Nahláste na obecny úrad ak máte vedomosť o majiteľovi túlavého psa, alebo ak sa vám podarí získať fotografiu zverejníme ju na úradnej tabuli a webovom sídle obce a určite sa nájde niekto, kto bude vedieť malého túlaka identifikovať. Bude to pre našu bezpečnosť veľmi dôležité. Predíde sa mnohým nepríjemným situáciám, ktoré zažívajú hlavne občania, ktorí vo večerných hodinách prichádzajú domov z práce.

Tento rok sme sa zapojili do súťaže slovenských obcí bez štatutu mesta „DEDINA ROKA 2013“, ktorej cieľom je preveriť úspešnosť fungovania Programu obnovy dediny na Slovensku. A ako sa hovorí, nie je dôležité vyhrať ale zúčastniť sa. Týmto sme chceli vyslať signál smerom vonku, že naša obec má záujem obnovovať a zachovávať

tvár a dušu dediny. Udržiavať svoje tradície a kultúru a upevňovať postavenie vidieka v našej spoločnosti.

Gabriela Kopnická

TAJOMSTVO VEĽKEJ NOCI

Keď si pospomíname, či voľaják zakladateľ hockého náboženstva po svojej vlastnej smrti žije, veľmi ľahko zistíme, že nik okrem Pána Ježiša, ktorý, ako veríme, je pravý Boh a pravý človek. Ako Boh vstal sám a ako človek bol vzkriesený, no faktom je, že samozrejme žije po svojej vlastnej smrti. Vstať z mŕtvych po svojej vlastnej smrti je teda vyjadrením, či pohľadom, ktorý svedčí o tom, že je Boh a byť vzkriesený zasa, že je človek. On sám to aj predpovedal, ako aj mnoho iných prorociev, a pre to, že naozaj bol vzkriesený, mu veríme, že všetko, čo hovorieval, je pravda. Nikto iný tak nehovoril a nikto iný nepotvrdil svoje slová tým, že by po vlastnej smrti znovu žil. Fyzickými svedkami jeho zmŕtvychvstania či vzkriesenia boli apoštoli aj ostatní učeníci, ktorým sa sám javil vo svojom vzkriesenom a oslávenom tele (por. Jn20,30; Jn21,24-25; Sk1,3). Toto je teda najväčší argument našej viery v neho ako aj v to, že mu dôverujeme vo všetkom. Bez zmŕtvychvstania či vzkriesenia by bola naša viera taká istá, ako v ostatných náboženstvách, čo bezpochyby vyjadril aj apoštol Pavol: „Ale ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márne naše hlásanie

a márna je aj vaša viera. (1Kor15,14)“. Čo sa stalo v Ježišom živote, má sa stávať aj v živote všetkých nás, čo ho milujeme a čo sme mu uverili. Totiž, že chceme plniť vôľu jeho i nášho nebeského Otca (por. Jn4,34). Tým skutočne najväčším problémom je ju plniť, keď máme prinášať obeť nášho vlastného života. On sa bezvýhradne obetoval, čoho vrcholom bola obeť na kríži, a takto i my máme niesť svoj každodenný kríž (por. Mt16,24). Je iba jeden jediný dôvod bezvýhradnej obety, a to pravá láska k Bohu a následne k ľuďom. Tento dôvod – sprítomňovanie Pánovej lásky – sme si pripomínali na Zelený štvrtok, aby sme mohli lepšie chápať, tiež vo svojom vnútri prežívať a najmä neustále z obety svätej omše žiť túto nezištnú lásku, ktorá sa až v utrpení prejavuje a odhaľuje, akou v skutočnosti je, čo sme si sprítomňovali vo Veľký piatok. Potom i my budeme svedkami toho, ako sám Boh svojou vlastnou mocou bude pôsobiť v našom živote i v živote tých, ktorých nám posielá do cesty nášho života (por. 1Kor1,18). A to, na čo nás použije vo svojom večnom pláne spásy a ako, je tajomstvom Veľkej

noci v živote každého jedného kresťana, pravda, iba za podmienky, že nasledujeme príklad Spasiteľa a Vykupiteľa. Aká je to len úžasná jednoduchosť v nasmerovaní života a zároveň ako málo je tých, ktorí sa ju snažia opravdivo žiť. Aj keď život každého človeka je neopakovateľný, najmä so svojimi špecifickými podmienkami a okolnosťami, predsa len, čo spája nás kresťanov, je toto nádherné tajomstvo Veľkej noci, nám ponúkané a nami má byť prežívané, je to teda tak dôležité tajomstvo, do života ktorého Boh pozýva vlastne všetkých ľudí. Sú to malé dejiny života každej ľudskej osoby, v ktorých všetko dočasné istotne raz pominie a najviac sa predstaví láska, a to očistená, nepokrytecká, nezištná, jednoducho tá pravá a dokonca potvrdená pred Božou tvárou. Samozrejme len, človek musí uveriť, že dobrotví Boh, ktorý je nad všetkým (Rim9,5), mu ponúka prežiť tajomstvo Veľkej noci podľa príkladu svojho Jednorodeného. V opačnom prípade človek nemá zmysel – ten v živote najdôležitejší – pre Božie veci (Mt16,23).

Vdp. Jozef Pira, kaplán Krompachy

VÝROČNÁ SPRÁVA O ČINNOSTI RADY ŠKOLY PRI ZÁKLADNEJ ŠKOLE V SLOVINKÁCH ZA ROK 2012

Zloženie Rady školy pri Základnej škole v Slovinkách v roku 2012:

V termíne do 25. 05. 2012 v zložení:

1. Jozef Mnich – volený zástupca z radu rodičov (predseda RŠ)
2. Mária Dulinová – volený zástupca z radu nepedagogických pracovníkov (podpredseda RŠ)
3. Michal Pačan – delegovaný zástupca zriaďovateľa obec Slovinky
4. Ing. Mária Grisáková – delegovaný zástupca zriaďovateľa obec Slovinky
5. Mgr. Slávka Michňová – volený zástupca z radu pedagogických pracovníkov
6. Lívia Susová – volený zástupca z radu pedagogických pracovníkov

V termíne od 29. 05. 2012 v zložení:

1. Jozef Mnich – volený zástupca z radu rodičov (predseda RŠ)
2. Lucia Frycová – volený zástupca z radu rodičov (podpredseda RŠ)
3. Mgr. Anna Rybárová – volený zástupca z radu pedagogických pracovníkov
4. Lívia Susová – volený zástupca z radu pedagogických pracovníkov
5. Milan Ferenc – delegovaný zástupca zriaďovateľa obec Slovinky
6. Ing. Mária Grisáková – delegovaný zástupca zriaďovateľa obec Slovinky
7. Peter Kolář – volený zástupca nepedagogických pracovníkov

Činnosť rady školy:

Rada školy pri ZŠ v Slovinkách zasadala v roku 2012 zasadala osem krát, z toho dva krát na mimoriadnom zasadnutí a to v termínoch:

20. 02. 2012, 29. 05. 2012, 26. 06. 2012, 29. 06. 2012, 09. 07. 2012, 27. 09. 2012, 29. 10. 2012, 05. 11. 2012

Na zasadnutiach bolo prerokované nasledovné:

- 20. 02. 2012 – zasadnutie na základe hlasovania členov RŠ predčasne ukončené
- 29. 05. 2012 – oboznámenie prítomných s úlohami a poslaním RŠ
- voľba predsedu RŠ zo zvolených členov RŠ
- 26. 06. 2012 – voľba podpredsedu RŠ
- prerokovanie a schválenie štatútu RŠ
- prerokovanie a schválenie plánu práce RŠ na rok 2012
- 29. 06. 2012 – oboznámenie sa s názorom rodičov ***** vo veci upozornenia na nevhodné správanie sa ich ***** na základe podnetu pani Marcely Fedorekovej
- 09. 07. 2012 – prejednanie upozornenia (sťažnosti) pani Marcely Fedorekovej – oboznámenie sa s názorom a postojom riaditeľky ZŠ a ***** vo veci predmetnej sťažnosti.
- 27. 09. 2012 – oboznámenie sa s organizačným a pracovným poriadkom školy
- oboznámenie sa so školským vzdelávacím programom a učebnými osnovami
- oboznámenie sa so školským výchovným programom
- informácia o pedagogicko-organizačnom a materiálo - technickom zabezpečení nastávajúceho školského roka
- 29. 10. 2012 – z dôvodu nedostatočnej účasti zasadnutie nebolo uznášaniaschopné
- 05. 11. 2012 – oboznámenie sa so správou o výsledkoch a podmienkach výchovno - vzdelávacej činnosti v uplynulom školskom roku

Hospodárenie Rady školy: Rada školy nemala v roku 2012 žiadne príjmy ani výdavky.

Zmeny Rady školy v priebehu roka: od 29. 05. 2012 Rada školy pracovala v novom zložení z dôvodu uplynutia funkčného obdobia členov RŠ a následnej voľby nových členov RŠ.

Jozef Mnich, predseda Rady školy

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Za mesiace január, február, marec 2013

SRDEČNE BLAHOŽELÁME NAŠIM JUBILANTOM

90-roční

Jozef Hudák
Mária Tiburáková

85-roční

Anna Bežilová

75-roční

Mária Bačová
Anna Karolová
Mária Kollárová
Mária Pačanová
Mária Poklembová

70-roční

Anna Stahovcová

65-roční

Mária Ďorková
Štefan Mnich
Jozef Nemčík
Anna Škorupková
Mária Tomašová
Apolónia Uhrinová

60-roční

Ján Choma
Mária Dirová
Jozef Dzurík
Jozef Hudák
Katarína Hudáková
Jozef Tulej

DO MANŽELSTVA VSTÚPILI

Marek Žeňuch – Zuzana Borženská

NARODILI SA

Lea Minčeffová
Sára Žeňuchová
Michaela Minčeffová
Matej Vadel

ROZLÚČILI SME SA

Katarína Župinová	1930 – 2012
Elena Žigová	1944 – 2013
Daniela Balogová	1960 – 2013
Ondrej Juščák	1929 – 2013
Ondrej Novotný	1932 – 2013
Katarína Hudáková	1937 – 2013
Milan Dejmut	1964 – 2013
Štefan Kolesár	1931 – 2013

INZERCIA

Predaj penziónu JUSI v Slovinkách

Penzión je jednopodlažná budova so zastavanou plochou 480 m². Ponúka 8 dvojposteľových a 3 trojposteľové izby pričom každá z izieb má vlastný sprchovací kút a sociálne zariadenie, reštauráciu s barom a krbom pre 40 osôb s kuchyňou a sociálnymi zariadeniami, drevenú saunu a odkladací priestor na lyže či snežné skútre. Pozemok pri penzióne má 3 600 m², na ktorom sú parkovacie miesta pre 9 osobných áut a vonkajšie posedenie s ohniskom. Pozemok je svahovitý ale boli na ňom začaté terénne úpravy za účelom zrovnania pozemku pre jeho ďalšie využitie (zrubové chatky, letný bazén, detské ihrisko a pod...). Objekt ponúka možnosti na rozšírenie ubytovacej časti či už formou nadstavby alebo ďalších budov na pozemku. Taktiež je možné využívať priestor aj ako dom sociálnych služieb a pod. Viac informácií o nehnuteľnosti a jej využití telefonicky alebo osobne.
Tel: 053/447 02 94
Cena nehnuteľnosti je: 75.000 EUR

MILÍ TURISTI A PRIATELIA PRÍRODY!

pri príležitosti uctenia si pamiatky padlých hrdinov 1. a 2. svetovej vojny, Vás obec Slovinky pozýva na V. ROČNÍK TURISTICKÉHO POCHODU dňa 8. mája 2013.

ZRAZ: 08.00-08.45 (0cŮ)

CIEĽ: Obecný úrad

ŠTARTOVNÉ: 1,50 €

(deti do 15 rokov - ZDARMA)

Účasť je na vlastnú zodpovednosť.

Deti do 15 r., len v sprievode dospelých osoby.

SVETOVÝ DEŇ VODY

22. marec je vyhlásený Valným zhromaždením OSN za „Svetový deň vody“. V tento deň nielen u nás na Slovensku ale aj v mnohých krajinách na svete si pripomíname význam vody pre ľudstvo, aká je voda dôležitá a potrebná. Našu pozornosť by sme mali zamerať na hodnotu vody, jej reálny význam a vzácnosť. Voda je naozajstným klenotom, ktorý by sme si mali vážiť.

Správny pitný režim:

Pitný režim je vlastne systém dopĺňovania tekutín stratených z ľudského organizmu pri nejakej činnosti. Je základnou súčasťou výživy vrátane regenerácie organizmu. Hydratácia je nevyhnutná na zabezpečenie dokonalého rozdelenia tekutín v tele, na udržanie objemu a stálej teploty krvi a funkcií obehového systému. Voda je trvalou a dôležitou súčasťou nášho tela. Nachádza sa v bunkách a medzibunkových priestoroch, vo všetkých telesných tekutinách. Je základom akejkoľvek premeny látok v tele. Zároveň rozpúšťa mnoho dôležitých živín, minerálov a dopravuje ich do jednotlivých orgánov. Pri športe, namáhavej činnosti, v teplom počasi a pri zvýšenej psychickej záťaži dochádza nielen k strate vody, ale aj minerá-

nych látok a vitamínov rozpustných vo vode.

Spotreba vody za deň sa pohybuje od 1 litra po 3 litre u dospelého človeka. Prijem vody je riadený pocitom smädu, ktorý vzniká až pri strate dvoch percent telesnej hmotnosti. Preto by sme nemali piť až vtedy, keď pociťujeme smäd, vtedy je už neskoro. Piť musíme priebežne počas celého dňa. Piť by sa malo 15 minút pred jedlom a 1 hodinu po jedle, čo má blahodarný vplyv na trávenie. Nie je voda ako voda! Myslíme si, že svojmu telu doprajeme to najlepšie, ak si kúpime a pijeme minerálky každý deň. Pravidelné pitie minerálok zaťažuje ľudský organizmus vďaka vysokému obsahu niektorých látok, napríklad fluóru. Prifarbované a prísadzované nealko nápoje sú škodlivé pretože obsahujú farbivá, cukry, okrem iného aj sorbitol, kofeín, chinín...

Zdravá výživa stimuluje obranné schopnosti organizmu brániť vzniku rôznych ochorení. Podľa gastroenterológov a odborníkov na zdravú výživu je najvhodnejším nápojom obyčajná pitná voda z vodovodu, neobsahuje žiadne prísady, kalórie, nedráždi hrdlo bublinkami oxidu uhličitého.

Spracovala Lucia Frycová

JARNÁ OČISTA

Vyplavme toxíny z tela týmito potravinami

Po zime sa cítime unavení, trpíme nedostatkom energie a pohybu a máme za sebou obdobie, kedy sme konzumovali množstvo nezdravých potravín. Preto je práve jar najvhodnejším obdobím, kedy začať s detoxikáciou organizmu. Tak sa zbavíte škodlivých látok, ktoré ste získali z mastných jedál a sladkostí, ktorých bolo v zime až-až. Pozrite sa, ktorými potravinami si prečistíte organizmus!

Ovocie

Keďže má ovocie tekutý obsah, pomáha vyplavovať toxíny z tela. Je ľahko stráviteľné a má vysoký obsah antioxidantov, živín, vlákniny a dôležitých vitamínov. Pri detoxikácii sú vynikajúce hlavne citrusové plody, ktoré priaznivo vplyvajú na tráviaci systém. Konzumujte hlavne veľa citrónov, ktoré podporujú pečeň v procese čistenia. Vaše telo sa vyčistí od škodlivých látok vtedy, ak si doprajete každé ráno pohár teplej vody s citrónom. Navyše, citrón obsahuje vitamín C, jeden z najlepších detoxikačných vitamínov, ktorý transformuje toxíny do stráviteľnej podoby.

Zelené potraviny

Doplňte svoju chladničku morskými riasami, jačmeňom, listovou zeleninou, kelom, špenátom, rukolou alebo inou organickou zelenou potravinou. Obsahujú chlorofyl, ktorý zbavuje telo škodlivých toxínov, rôznych toxických kovov, herbicídov či pesticídov.

Cesnak

Je štipľavý, ale za to jedným z najlepších detoxikačných potravín. Pomáha stimulovať pečeň k produkcii detoxikačných enzýmov, ktoré pomáhajú filtrovať toxické zvyšky zo zažívacieho ústrojenstva.

Zelený čaj

Výborný je aj zelený čaj, ktorý je tiež plný antioxidantov a odplavuje z tela škodlivé látky. Výnimočný je v tom, že obsahuje špeciálny typ antioxidantu s názvom katechíny, ktoré zvyšujú funkciu pečene.

Fazuľa mungo

Fazuľa mungo bola po tisíce rokov používaná ajurvédskymi lekármi. Je neuveriteľne ľahko stráviteľná a dokáže absorbovať toxické zvyšky z črevnej steny. Mungo sú olivovo zelené fazule, ktoré chuťovo pripomínajú zelený hrášok. Tieto fazule sa môžu použiť ako varená strukovina do šalátov, zeleninových jedál či polievok. Obsahuje množstvo železa, mangánu, horčíka, draslíka, fosforu a vitamínov skupiny B. Zoznáme ich v bioobchodoch.

Semená a orechy

Nezabudnite zaradiť do svojho jedálnička viac semien a orechov. Vynikajúce sú ľanové semienka, tekvicové semienka, mandle, vlašské orechy, seza-

mové semienka a slnečnicové semienka.

Olej

Pri detoxikácii vám dobre poslúži aj olivový alebo ľanový olej, ktoré sú plné prospešných omega-3 mastných kyselín. Dokážu doslova premazať črevnú stenu, čím sa jedý vstrebajú do oleja a vylučujú von z tela.

Zázvor

S problémami s trávením zatočí voňavý zázvor, ktorý vás pohotovo zbaví nadúvania a zmierni problémy s plynatosťou. Posilňuje imunitný systém a odplavuje škodlivé látky z tela. Skúste popíjať čaj z čerstvého zázvoru a pociťte jeho blahodarné účinky na organizmus!

Čo nejesť pri jarnej očiste?

Vzdajte sa cukrov a nahradte ich radšej porciou ovocia. Pri jarnom detoxe tiež vynechajte akékoľvek sladké limonády, mastné jedlá a nezabudnite na to, že i ochutený jogurt alebo šunka, môžu obsahovať veľa sacharidov. Čítajte etikety na obaloch produktov a radšej, ako spracované potraviny s viacerými ingredienciami, ktoré nepoznate, si vyberte tie, ktoré máte overené a sú dôveryhodné.

Dôležité je jesť počas jarnej očisty predovšetkým potraviny bohaté na vodu a mať pravidelne pitný režim, od 2-4 litrov vody. Jedine tak sa vám podarí vyplaviť nielen kilá, ale hlavne škodlivé látky, ktoré ste získali konzumáciou nezdravých potravín v zimnom období.

MAREC – MESIAC KNIHY

Ako vznikla história a prečo práve marec sa stal mesiacom knihy? Ak sa pozrieme hlbšie do histórie, zistíme, že tento mesiac sa viaže k zberateľovi a potulnému predavačovi Matejovi Hrebendovi, ktorý sa narodil a zomrel práve v marci.

Šíril vzdelanosť a nadovšetko miloval knihy.

Matej Hrebenda sa narodil 10.03.1796 na Rimavskej Pile. Od narodenia mal zrakovú chybu. Veľmi rád čítal, no v noci nemohol, lebo nevidel. Preto keď nevidel počúval. Tak chodil od domu k domu, nie raz prešiel 4 až 5 dedín k takým ľuďom, ktorý mu boli ochotný čítať. Prechodil celé Slovensko, Čechy aj tzv. Dolnú Zem. Zaoberal sa hlavne písaním veršov. Do slovenskej histórie sa zapísal najmä ako popredný rozširovateľ slovenských a českých kníh. Šíril kultúru a osvetu. V tých časoch pokladali čítanie za nepotrebnú vec. Na svojich cestách zachraňoval staré knihy pred ich skazou, zasielal ich do škôl a spolkových inštitúcií, alebo ich donášal popredným vzdelancom. Takto zachránil veľa kníh a významnou mierou sa pričinil o budovanie knižníc. Získané peňažné prostriedky použil na výstavbu škôl, kostolov alebo na činnosť kultúrnych spolkov.

S batôžkom kníh, palicou v ruke a oblečený v rimavskom kroji – takto ho stretávali ľudia na jeho potulkách nielen po rodnom kraji. Bol priateľom všetkých dobrých ľudí. Chodil v temnotách, ale rozdával svetlo. Prežil ťažký život, stihalo ho jedno nešťastie za druhým. Napriek všetkému zlému pociťoval radosť a šťastie, keď mohol pomôcť svojmu národu.

Bol v úzkom kontakte s predstaviteľmi literárneho života, od J. Kollára, L. Štúra, J.M. Hurbana, S. Chalúpku, A. Sládkoviča až po obyčajný dedinský ľud. V roku 1880 zomrel a je pochovaný v Hačave. V roku 1980 (sté výročie jeho smrti) ho vyhlásili za jubilanta UNESCO.

Lucia Frycová

ZÁHRADA

Žijeme v takej dobe, kedy by sme sa mali zamyslieť a vrátiť sa k tradičným hodnotám pestovania plodín v našich záhradách. Pôdu sme prestali vnímať ako zdroj obživy a prestali sme pestovať domáce plodiny. Je nás veľa takých ľudí, ktorí si povieme, že v dnešnej dobe sa neoplatí niečo pestovať a to z ekonomického hľadiska. Preto sa jednoducho vyberieme do obchodu, kde si to kúpime už vypestované, bez námahy a driny. A čo nám hovorí slovné spojenie „aktívny oddych“, na ktorý sme tak rýchlo zabudli? Položili sme si otázku, či stojí za to taketo potraviny konzumovať? Potraviny, ktoré obsahujú množstvo chémie. Preto ak je to len trochu možné, mali by sme využiť vhodný čas a venovať sa pestovaniu vlastných „hodnotných“ potravín.

Ako predísť pôdnej únave

- pôdnej únave môžeme veľmi účinne predísť práve striedaním a kombinovaním plodín. Na zväzovanie stojí aj výsev byliniek a to priamo na stanovišti určené prednostne pre zeleninu s veľkou spotrebou živín, ako sú napríklad paradajky, zemiaky alebo kukurica. Bylinky im osožia rozličnými spôsobmi – lákajú opelovače, privádzajú a zadržiavajú pri ich

koreňoch vlahu, alebo obohacujú priamo aj pôdu a zlepšujú jej kvalitu. Je známe, že rastliny nielenže odoberajú z pôdy živiny, ale ich tam aj odovzdávajú. Viazu pôdne baktérie a vytvárajú vitálne a dynamické pomerné zloženie, ktoré sa nedá dosiahnuť umelou cestou.

- ak vysádzame priesady paradajok, dobre sa im darí v symbióze s mäťou alebo bazalkou, tie nás potom prekvapia vegetačným rozmachom v rozsahu, o akom si pestovanie bylín v nádobách nemôže ani predstaviť.

Mäta – okrem čaju z nej môžeme pripraviť sirupy. Je výborná na nové zemiaky a vynikne v ovocných šalátoch, postačí pár lístkov.

Bazalka – má nezameniteľnú vôňu. Používa sa prípravu talianskych jedál, cestovín a špagiet. Do jedál sa pridáva tesne pred ukončením varenia, aby si zachovala svoju chuť.

Paradajky a paprika

- sadenice paradajky sadíme po jednom kuse v spone 40x20 cm, v čase od začiatku mája. Sadenice papriky vysádzame do pripravenej pôdy až po jarných mrazoch v druhej polovici mája v spone 50x40cm.

prípravila Lucia Frycová

ŠPORTOVÁ SPRÁVA FK BANÍK SLOVINKY

V tomto vydaní občasnika by sme chceli športovú verejnosť a fanúšikov futbalu informovať ako sme prezimovali po športovej stránke a ako sa začal nový rok 2013.

Na samý úvod oboznámime občanov, že práce na pristavbe sme do začatia zimy stihli urobiť tak, ako sme predpokladali, že sa nám zväčšia priestory a bude nám útulnejšie a teplejšie. Už dnešným dňom 18.3.2013 sme zistili, že sme kopu palivového dreva ušetrili, čo nám naša pristavba začala vracaj v podobe ušetrených finančných prostriedkov za vykurovanie. Všetci dobre vieme, aká tuhá zima a s akým množstvom snehu nás obdarovala, veď nikto nikomu toľko snehu nepraje. Napriek tomu sme museli stíhať odpratávať sneh z hokejového klziska, aby bolo prístupné verejnosti a aj keď nie v najkvalitnejšej povrchovej úprave ľadu. Veríme, že sme občanov Sloviniek nesklamali ale snažili sme sa, aby to bolo z našej strany čo najlepšie. Taktiež nám nevychádzali mrazivé dni na náš tradičný karneval na ľade, ktorý sa stále snažíme zorganizovať po karnevale na základnej škole, aby mládež ušetrila na maskách. Túto zimu sme sa museli statočne postaviť zoči-voči snehu a hoci klzisko bolo len odhrnuté kvôli dobrej nádielke snehu ale aj tak sa karneval na ľade uskutočnil. Pre nás to už bol najvyšší čas a obávali sme sa že zima povolí. Hoci občania Sloviniek boli

z toho odpratávania veľmi unavení, bolo to aj vidieť na tých, ktorí sa zúčastnili karnevalu so svojimi ratolesťami a preto im chceme poďakovať, že prišli a svojou prítomnosťou podporili väčšiu účasť na karnevale. Môžeme občanov oboznámiť, že karnevalu sa zúčastnilo 30 detských a 6 dospelých masiek, čo pre nás znamenalo veľmi pekný úspech za takých nepriaznivých poveternostných podmienok. Taktiež chceme poďakovať odbornej porote na vyhodnocovanie masiek, ktorá sa skladala z pedagogických pracovníkov ZŠ Slovinky a pracovníkov Obecného úradu, konkrétne pani zástupkyňi ObÚ Gabriele Kopnickej a zástupkyňi ZŠ Lenke Dzuríkovej pod dozorom poslanca Milana Ferenca.

Čo sa týka futbalu, ani počas zimnej prestávky niektorí mladenci nezanevrelí na futbalové tréningy a druhí zase si vymenili kopačky za korčule. Teraz sa stretávame raz týždenne v priemernom počte, väčšinou sú to mladenci starší (21 rokov). Tých mladších asi ešte rodičia nechcú pustiť pre mrazivé počasie, z obáv o ich zdravie. Taktiež chceme poďakovať pánovi Jánovi Maršalekovi, zamestnancovi baní, ktorý s veľkou ohotou aj po pracovnej dobe bol nám odhrnúť futbalové ihrisko a odpratá tak zhruba prepočítané na 3500 kubických metrov snehu. Tak sme získali priestor potrebný na tréningovanie a zimnú prípravu. Bez jeho pomoci by sme sa dodnes na

futbalové ihrisko mohli len pozeráť, za to mu chceme ešte raz veľmi pekne poďakovať.

Hoci zima trvá ďalej, na prácach na futbalovom areáli sme neprestali. Stále sa niečo robí, čo nám počasie dovoľí.

Na záver chceme ešte upozorniť futbalových priaznivcov, že v poslednej úradnej správe SOFZ bolo zverejnené, že majstrovské futbalové zápasy sa na celom Slovensku posúvajú do odvolania z dôvodu novej nádielky snehu a šetrení futbalových ihrísk. Chceme ešte oboznámiť športovú verejnosť, že mužstvo dospelých a dorastu sme posilnili našimi bývalými hráčmi, ktorí sa vrátili späť do materského klubu. Schválne ich nechceme zverejňovať, aby sme našich fanúšikov mílo prekvapili.

Na záver chceme upozorniť našich fanúšikov ale aj občanov Sloviniek, že dňom 15.2.2013 sa menil názov FK Baník Slovinky na nový názov OŠK- Slovinky. Dôvody zmeny názvu zverejníme v Občasníku č.2. Dôvod: NEDOSTATOK MIESTA PRE ŠPORTOVÚ STRÁNKU!

Prvé majstrovské zápasy na domácej pôde aj pri vycestovaní budeme pravidelne vyhlasovať v obecnom rozhlas.

Prezident OŠK Slovinky
Pavol Fajth

HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

9. ročník v umeleckom prednese poézie a prózy

Ó, mojej matky reč je krásota,
je milota, rozkoš, láska svätá!
Je, vidím, cítim, celok života!
Môj pokrm dobrý, moja čaša zlatá,
a moja odev, ktorej neviem ceny.
Buď pozhnaný, kto sa pohodil
v tom so mnou, trvá pri tom nepremenný!
Buď kľiaty, kto sa zaprel, odrodil.

Pavol Országh Hviezdoslav

Týmto veršami ospieval krásu materinského jazyka slovenský básnik Pavol Országh Hviezdoslav, ktorý dostal prívlastok najväčší. Hviezdoslav Kubín je najstaršou celoštátnou postupovou súťažnou prehliadkou v umeleckom prednese poézie a prózy. Táto recitačná súťaž, dávajúca priestor mladým začínajúcim recitátorom, vznikla v minulom storočí, roku 1954.

Aj tohto školského roka sa žiaci našej školy pripravili na triedne kolá umeleckého prednesu. Do školského kola postúpili len tí najúspešnejší mladí recitátori, mladí priatelia umeleckej literatúry.

Nemilovať knihu, znamená nemilovať múdrosť a nemilovať múdrosť, znamená stávať sa hlupákom.

Ján Amos Komenský

V jednej z tried našej školy sa v mesiaci marec, ktorý patrí knihe, stretli milovníci beletrie, aby vlastným pričinením vniesli do reality všedných školských dní slávnostnú atmosféru. Recitátori svojimi umeleckými prednesmi zastavili na malú chvíľku lavínu každodenných školských povinností, úloh, priprav. Stretli sa, aby sa spoločne započúvali, pochopili a precítili to, čo bolo na počiatku, to, čo pohľadi i zraní, čo spojí i rozdelí, to, čím mnoho ráz plytváme a vypúšťame z úst bez rozmyslu. Áno, slávnostne ladené popoludnie patrilo majstrovstvu slova, reči, najkrajšiemu rodnému jazyku.

Poslaním stretnutia recitátorov a priateľov umeleckého slova bolo prehĺbiť literárne poznanie žiakov, kultivovať reč, rozvíjať ich tvorivosť, schopnosť precítiť a prezentovať naučený text vhodným využitím zvukových vlastností reči.

Sviatočnosť stretnutia umocnili žiačky VIII. triedy. Tie si pripravili príhovor, ktorým zúčastnených oboznámili so životom a tvorbou najväčšieho slovenského básnika a literárneho tvorcu

Umelecký prednes žiakov II. až IV. ročníka hodnotila štvorčlenná porota zložená z učiteľiek: Mgr. Viera Kleinová, Mgr. Mária Kandrová a Mgr. Martina Repčáková. Súťaž recitátorov I. kategórie pozostávala z dvoch častí. Prvá časť bola venovaná recitátorom prózy. V druhej časti sa žiaci predstavili recitáciou básní. Porota vyzdvihla vhodný, veku primeraný výber textov a snahu žiakov recitačné príspevky sústredene predniesť. Vybrať a oceniť tých najlepších recitátorov nebolo vôbec jednoduché.

Výrazný prednes recitátorov V. až IX. ročníka hodnotil usporiadateľ školského kola PaedDr. Vojtech Peter Schönický. Členmi hodnotiacej poroty boli Mgr. Lucia Klapáčová, Mgr. Katarína Krompaská a Mgr. Agnesa Jarošíková.

Členovia poroty hodnotili recitačný výkon súťažiacich v detskom a umeleckom prednese na základe týchto hodnotiacich kritérií:

1. Dramaturgická príprava predlohy

- vhodnosť výberu textu primeraný veku a typu recitátora,
- myšlienková a umelecká náročnosť predlohy, jej originalita a objavnosť,
- správne pochopenie obsahu a zmyslu textu,
- rozbor, členenie, prípadne vhodná úprava predlohy,
- vystihnutie žánrových a štýlových osobitostí textu, jeho aktuálnosť.

2. Tvorivosť a osobný prístup recitátora

- schopnosť vnútorného videnia a čítania recitátora,
- nadanie vytvoriť vzťah, názor či postoj k textu,
- hlasová a rečová technika recitátora,
- originalita a kultivovanosť rečového prejavu a vystupovania,
- tvorivá práca s recitátorskými výrazovými prostriedkami,
- funkčnosť použitia slovných a mimoslovných prostriedkov,
- výstavba, gradácia a pointovanie prednesu,
- miera rozumovej a citovej účasti na prednese.

3. Pôsobivosť prednesu na poslucháča

- kontakt s poslucháčom a zacielenosť na neho,
- presvedčivosť interpretácie,
- pôsobenie recitátora ako osobnosti,
- originalnosť recitátora a jeho výkonu.

Úspešnými a nádejnými recitátormi či objavmi školského kola boli:

I. kategória (žiaci II. – IV. ročníka)

P O É Z I A

1. miesto – KIEFEROVÁ Liliana
2. miesto – ČECH Oliver
3. miesto – VOLAVKA Daniel

P R Ó Z A

1. miesto – PREISNEROVÁ Natália
2. miesto – DZURIKOVÁ Bianka
3. miesto – VEREŠ Martin

II. kategória (žiaci V. – VII. triedy)

P O É Z I A

1. miesto – HUDÁKOVÁ Barbora
2. miesto – ŠČURKA Marek
3. miesto – MNICHOVÁ Katarína

P R Ó Z A

1. miesto – PERHÁČOVÁ Johana
2. miesto – MIHALÍKOVÁ Romana
3. miesto – KENDROVÁ Aneta

III. kategória (žiaci VIII. – IX. triedy)

P O É Z I A

1. miesto – ŠEFČÍKOVÁ Natália
2. miesto – DEJMUOVÁ Lenka
3. miesto – HORVÁTH Patrik

P R Ó Z A

1. miesto – PERHÁČOVÁ Alica
2. miesto – NAGYOVÁ Alexandra
3. miesto – ČARNÁ Tamara

Z recitačného popoludnia si odniesli vecné ceny a pamätné karty nielen najlepšie pripravení recitátori, ale aj všetci tí, ktorí sa školskej recitačnej prehliadky nezľakli a prišli medzi nás.

Dvaja najlepší recitátori z každej kategórie poézie a prózy postúpili do vyššieho spádového (obvodného) kola súťaže, ktoré sa uskutočnilo 21. marca v Základnej škole s materskou školou, Maurerova 14 v Krompachoch.

Aj tu svojim prednesom porotu oslovili naši nádejní recitátori. Niektorí sa v silnej konkurencii recitátorov z iných škôl dokázali aj umiestniť.

Ocenenými žiakmi spádového (obvodného) kola boli:

II. kategória

P O É Z I A

3. miesto – ŠČURKA Marek

III. kategória

P O É Z I A

3. miesto – DEJMUOVÁ Lenka

P R Ó Z A

1. miesto – PERHÁČOVÁ Alica

Všetkým tým, ktorí nás dokázali majstrovstvom so slovom očariť, upútať, osloviť, pohľadiť, rozveseliť i rozziariť ďakujeme a už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutia s mladými priateľmi umeleckej literatúry, nádejnými recitátormi.

Spracoval PaedDr. Vojtech Peter Schönický

ZÁPIS PRVÁKOV V ZŠ SLOVINKY

„Mama má Emu, Ema má mamu.“

Veta, ktorá je mnohým z nás známa. Pamätáme si ju zo školských čias, čias tých najrannejších - z prvého ročníka. Podobné vetičky čakajú v šlabikári na našich budúcich prváčikov. Pred tým, než zasadnú do prváckych lavíc, musia však škôlkari absolvovať zápis do prvého ročníka. Na našej škole zápis prebiehal 12. 2. 2013 o 15,00 hod. v budove školy.

Deti spoločne s rodičmi a pani učiteľkami z MŠ privítala v priestoroch školy zástupkyňa riaditeľky školy PaedDr. Lenka Dzuriková, ktorá ich zároveň oboznámila s programom februárového popoludnia. Krátkym kultúrnym programom určite potešili budúcich prváčikov starší žiaci pod vedením Mgr. Klapáčovej. Škôlkari si prevzali milé darčeky a pod vedením Mgr. Kleinovej a v prítomnosti Mgr. Katovej absolvovali test svojich zručností. Nakresliť panáčka či opísať písmenká bola pre nich určite hračka. Detičky ukázali svoju šikovnosť aj pri určovaní číslíc či farieb. Keďže ZŠ Slovinky v rámci spolupráce s MŠ organizuje otvorené hodiny pre budúcich prváčikov, zápis do prvého ročníka nebol prvou príležitosťou škôlkarov na oboznámenie sa s priestormi školy. Veríme, že sa im tu páčilo a do prvého ročníka nastúpia s radosťou a veľkými očakávaniami.

*PaedDr. Lenka Dzuriková
zástupkyňa riad. školy ZŠ Slovinky*

KARNEVAL NA ĽADE

Peknou tradíciou v našej obci sa stal v čase karnevalového obdobia karneval na ľade. Už štvrtýkrát spolupráca Obecného úradu v Slovinkách, Základnej školy Slovinky a Futbalového klubu v Slovinkách priniesla prehliadku rôznych masiek na ľade. Dňa 9. februára 2013 sa po ľade v Slovinkách preháňali strigy, princezné, trpaslíci i Pipi Dlhá Pančucha. Poletoval tam chrobáček i malý motýlik. Objavili sa i Kremienok a Chochoľúšik či starodávny lyžiar. Všetky masky si zaslúžili obdiv i pochvalu a samozrejme dostali i vecné ceny. Zajímavé ocenenia si zúčastnení prevzali z rúk PaedDr. Lenky Dzurikovej – zástupkyne riaditeľky ZŠ Slovinky, pani Gabriely Kopnickej – zastupujúcej starostky a pána Fajtha – predsedu FK Slovinky.

*PaedDr. Lenka Dzuriková
zástupkyňa riad. školy ZŠ Slovinky*

ŠKOLSKÝ KARNEVAL

31. 01. 2013 bol veľmi dôležitým dňom pre našich školákov. Prvý stupeň sa tešil na karneval a ten druhý sa pripravoval na diskotéku. Mali školáci mali krásne masky a každá bola odmenená maličkým darčekom, ale nemohli sme zabudnúť na tie najkrajšie. V našej malej telocvični sa miešali princezné s čarodejnicami, ale aj piráti, či bojovníci sa nedali

zahanbiť. Asi každému sa páčil najmä „kovohutský komin“, ktorý aj bol odmenený. Po ukončení karnevalu pokračovala diskotéka pre druhý stupeň. V tanci sa nedal zahanbiť nikto a zábava trvala do siedmej hodiny večer. Za zástupcov ZRPS sa chcem poďakovať za krásnu výzdobu a za zábavu, ktorú nám pomohli dotvoriť učiteľský zbor, rodičia a deti.

Mgr. Jana Adamisová

NOVOROČNÉ STRETNUTIE S PREZIDENTOM SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Dňa 09. 01. 2013 sa uskutočnilo stretnutie s prezidentom Slovenskej republiky pánom Ivanom Gašparovičom. Stretnutie každoročne organizuje Združenie banických spolkov a cechov Slovenska. Za Banický cech Slovinky sa tohto stretnutia zúčastnili traja členovia výkonného výboru Banického cechu v Slovinkách pán Jozef Lehet, Ján Stajsko a Juraj Mižikár. Stretnutie s prezidentom sa uskutočnilo v čase od 14:00 do 15:00 hod. Predseda Združenia banických spolkov a cechov Slovenska pán Ing. Motchárek oboznámil prezidenta s doterajšou činnosťou spolkov a cechov, so zameraním sa na zachovanie banických tradícií. Poďakoval sa prezidentovi za to, že si našiel na nás čas a prijal nás. Prezident ocenil ich doterajšiu prácu a ich zámer pokračovať v zachovaní a rozvíjaní banických tradícií. Po príhovoroch nasledovali novoročné blahoželanosti, slávnostný prípitok a spoločné fotografovanie. Stretnutie prebiehalo v príjemnej a uvoľnenej atmosfére. Na záver sa zaspievala banická hymna a tým bolo stretnutie ukončené. Rozchádzali sme sa s dobrým pocitom, že práca banických spolkov a cechov je cenná a potrebná pre zachovanie banických tradícií pre budúce generácie. ZDAR BOH!

VV BC v Slovinkách

UZÁVIERKA NAJBLIŽŠIEHO ČÍSLA JE 10. júna 2013

• **Slovinský občasník** • Vydáva: Obec Slovinky • **Adresa administrácie:** Obecný úrad Slovinky č. 30 • **Redakčná rada:** PaedDr. Lenka Dzuriková, MUDr. Dagmar Pačanová, Peter Bogačević, Lucia Frycová • **Redaktor:** Lucia Frycová • **Náklad:** 600 ks • **Príspevky:** Zasielajte na adresu administrácie • **Vydávanie povolené:** Ministerstvom kultúry SR • **Registr. číslo:** EV 3636/09 • **ISSN** 1339 - 1550 • **Tlač:** Tlačiareň Sedlák, s. r. o. • **Grafická príprava:** Lucian Cmorej - ABC studio, Sp. N. Ves • Redakčná rada si vyhradzuje právo úpravy a krátenia príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciamy •